

TEMAT: KU NIEPODLEGŁEJ. SPRAWA POLSKA W CZASIE WIELKIEJ WOJNY

1. W społeczeństwie polskim ukształtowały się dwie orientacje:
  - Proaustriacka orientacja niepodległościowa (Józef Piłsudski za głównego wroga uważał Rosję),
  - Prorosyjska orientacja niepodległościowa (Polacy powinni współpracować z Rosją).
2. Związek Walki Czynnej miał za zadanie przygotowanie antyrosyjskiego powstania. Został powołany w 1908 roku.
3. W 1910 roku powołano do życia paramilitarne organizacje młodzieżowe, które miały tworzyć podstawy przyszłej armii:
  - Towarzystwo Strzelec w Krakowie,
  - Związek Strzelecki we Lwowie.
4. W 1912 roku wybuchły konflikty na Bałkanach. Polskie partie z terenu Galicji utworzyły Komisję Tymczasową Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych.
5. W Galicji pojawił się pogram lojalistyczny:
  - zakładali przyłączenie ziem Królestwa Polskiego do Galicji i utworzenie trzeciego członu monarchii habsburskiej Austro-Węgry-Polski (była to tzw. koncepcja trialistyczna)
6. Polacy w pierwszych latach Wielkiej Wojny:
  - W Galicji z oddziałów strzeleckich sformowano I Kompanię Kadrową,
  - 6 sierpnia wyruszyła ona w stronę Kongresówki w celu wywołania antyrosyjskiego powstania (ale niestety Polaków nie udało się nakłonić do powstania)
7. W 1915 roku sformowano trzy brygady. Jednak brak deklaracji w sprawie polskiej, powodowało, że Piłsudski zaczął dystansować się od dalszej współpracy, ograniczył nawet werbunek do Legionów.
8. 5 listopada 1916 roku cesarze Niemiec i Austro-Węgier wydali manifest, w którym oznajmili powstanie samodzielnego państwa polskiego. W lipcu 1917 r. od żołnierzy legionowych zażądano złożenia przysięgi na wierność cesarzom Niemiec i Austro - Węgier. Piłsudski wykorzystał ten fakt do zerwania z państwami centralnymi i wezwał żołnierzy do nieskładania przysięgi – tzw. Kryzys przysięgowy. Piłsudski został osadzony w więzieniu w Magdeburgu.
9. W sierpniu 1917 r. - Roman Dmowski utworzył Komitet Narodowy Polski. W prace Komitetu włączył się Ignacy Jan Paderewski. Organizacja ta została szybko uznana przez mocarstwa zachodnie za oficjalną reprezentację polską.
  - Październik 1917 r. - powołano trzyosobową Radę Regencyjną jako tymczasowy organ władzy w Królestwie Polskim.
10. 8 stycznia 1918 r. prezydent USA Thomas Woodrow Wilson w orędziu do Kongresu przedstawił czternastopunktowy program polityczny dotyczący nowego ładu w powojennej Europie 13 punkt poświęcony był Polsce i utworzeniu niepodległego państwa.